

KRAJOWA UNIA
PRODUCENTÓW SOKÓW

STOWARZYSZENIE KRAJOWA UNIA PRODUCENTÓW SOKÓW

ul. Rakowiecka 36 lok. 340, 02-532 Warszawa
tel. +48 22 606 38 63, tel./fax +48 22 646 44 72
e-mail: biuro@kups.org.pl
www.kups.org.pl

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

KUPS/0055/02/2020

18.02.2020

Warszawa, dnia 18.02.2020 r.

nr RPW

7202/2020 P

podpis

Szanowny Panie Senatorze

03980200305055
RPW/7282/2020 P
2020-02-18

W dniu 14 lutego 2020 r., sejm przyjął rządowy projekt ustawy *o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów*. Obecnie ustawa będzie procedowana w Senacie RP – w środę 19.02.2020 trafi do Komisji Zdrowia. W związku z tym **zwracamy się z uprzejmą prośbą do Pani Senator/ Pana Senatora o poparcie dla całkowitego wyłączenia z opłaty cukrowej nektarów oraz napojów z owoców i warzyw zawierających minimum 20% soku lub przecieru.**

Wprowadzenie „opłaty cukrowej” dla tej grupy produktów nie przyczyni się do osiągnięcia założonego w ustawie celu, natomiast spowoduje szereg negatywnych skutków dla branży owocowo-warzywnej, w szczególności sadowników, małych i średnich przetwórców oraz dla konsumentów.

Zwracamy uwagę, że w ocenie skutków regulacji brakuje oceny wpływu nowego podatku w całym łańcuchu produkcji żywności, w tym na sadowników, producentów owoców i warzyw, zakłady przetwórcze i produkujące napoje z wysokim udziałem owoców i warzyw.

W naszej ocenie spowoduje to poważne i nieodwracalne skutki, w postaci upadku części gospodarstw sadowniczych oraz małych i średnich zakładów przetwórczych, a także szkody dla polskiej branży owocowo – warzywnej, w szczególności producentów jabłek, wiśni, czarnej porzeczki, aronii, i marchwi.

Ze wspólnym stanowiskiem w tej sprawie wystąpiło 9 organizacji reprezentujących tysiące sadowników, producentów owoców oraz przetwórców i producentów napojów z owoców i warzyw.

Prosimy zwrócić uwagę, że Polska jest jednym z największych producentów owoców i warzyw w Europie i jednym z największych w świecie. Ze względu na rosnącą konkurencję w eksporcie owoców i warzyw oraz ich przetworów niezwykle ważne jest zagospodarowanie każdej tony owoców i warzyw na rynku krajowym, w tym jako składnika do napojów i nektarów.

Od lat 60-tych istnieją unikalne receptury napojów i nektarów z wysoką zawartością soków i przecierów z owoców i warzyw. Te technologie stosuje do dziś. Przykładowo nektar z czarnych porzeczek produkowany w Polsce od ponad 50 lat posiada znak „Jakość Tradycja”. Jest to ewenement na skalę światową. Napoje te najczęściej utrwalane są metodą pasteryzacji i nie zawierają dodanych konserwantów, ani sztucznych barwników, a ich charakter tj. smak, barwa i zapach jest nadany przez warzywa i owoce zebrane Polsce. Jest to unikatowe rozwiązanie na skalę światową i stanowi dorobek oraz dziedzictwo narodowe Rzeczypospolitej Polskiej. Produkty te z powodzeniem są eksportowane do wielu krajów i stają się naszą narodową specjalnością oraz zdrowszą alternatywą wśród napojów.

Proponowana w ustawie niższa opłata cukrowa dla napojów zawierających min. 20% soku i/lub przecieru z owoców i warzyw w stosunku do pozostałych napojów nie zrównoważy rosnących kosztów owoców i droższej w stosunku do innych napojów technologii produkcji.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze negatywne konsekwencje braku przyjęcia powyżej wnioskowanej poprawki:

I. Negatywne skutki dla polskiego sadownictwa i przetwórstwa

1. Zmniejszenie zapotrzebowania na owoce i warzywa o kilkadziesiąt tysięcy ton, głównie jabłek, czarnej porzeczki, aronii oraz wiśni.
2. Z uwagi na wyspecjalizowanie się w produkcji napojów owocowych i warzywnych wśród małych i średnich przedsiębiorców, spadek produkcji spowoduje zmniejszenie przychodów, a nawet konieczność likwidacji firm.
3. Zmniejszenie konkurencyjności nektarów i napojów zawierających min. 20% soku lub przecieru spowoduje wycofywanie się z ich produkcji lub zamianę na tańsze napoje na bazie sztucznych dodatków.

II. Negatywne skutki dla konsumentów

1. Obniżenie jakości tj. wartości odżywczej dostępnych na rynku napojów. Zostanie wzmocniony trend wprowadzania napojów z dodatkiem sztucznych substancji słodzących (słodzików), które utrwalają przyzwyczajenie konsumentów do smaku słodkiego, często o większej intensywności niż smak pochodzący z naturalnego cukru zawartego w owocach lub warzywach, który występuje w soku czy przecierze w napojach. Taki trend utrwała negatywne zachowania konsumenckie, które nie opierają się o promocję racjonalnego żywienia wśród klientów, a o doraźne zmniejszenie kosztów produkcji. Nie idzie to w parze z naturalnością i zdrowotnością produktów, w szczególności dla dzieci, którym takie napoje zdecydowanie nie są polecane.
2. Na podkreślenie zasługuje fakt, że dobry dodatek cukru do nektarów i napojów zawierających minimum 20 % dodatku soku lub przecieru z owoców i/lub warzyw jest niezbędny z uwagi na zrównoważenie naturalnie kwaśnego smaku wniesionego przez kwaśne lub cierpkie owoce takie jak np. czarna porzeczka, wiśnia, truskawka, aronia. Co więcej, powyższych napojów, w szczególności z wymienionych owoców, ze względów smakowych nie można dosładzać „chemicznymi wynalazkami”, a jedynie naturalnym cukrem.
3. Obciążenie kosztami najgorzej uposażonych konsumentów, którym wyższe ceny produktów najsilniej wpłyną na sytuację finansową.
4. Nektary i napoje z owoców i warzyw, nie są konsumowane w dużych ilościach przez dzieci i młodzież, z uwagi na kwaskowy, a często cierpki smak, dlatego nie ma zagrożenia, że zwiększy się w sposób niekontrolowany ich spożycie. Średnie spożycie tych napojów wynosi ok. 50 ml na osobę na dzień. Przykładowo konsumpcja piwa jest pięciokrotnie wyższa.
5. Ograniczenie konsumentom powszechnego dostępu do wartościowych napojów produkowanych z krajowych owoców i warzyw.
6. Premiowanie globalnych producentów tanich, bezwartościowych napojów, pozyskujących składniki (cukier, sztuczne barwniki, aromaty, słodziki) z zagranicznych źródeł - kluczowym czynnikiem są niskie koszty ich pozyskania, a w ślad za tym niskie koszty wytwarzania tych napojów.
7. Wprowadzenie fiskalnego mechanizmu ograniczenia zainteresowania produktem, nie poparte działaniami edukacyjnymi w jaki sposób wybierać produkty wpływające pozytywnie na zdrowie. Ustawa nie wprowadza zachęt mających na celu konsumpcję zdrowych produktów. Należy podkreślić, że nektary i napoje z owoców i warzyw, są najzdrowszą alternatywą wśród wszystkich napojów z uwagi na składnik owocowo-warzywny, charakteryzujący się wysoką wartością odżywczą (zawartość witamin, składników mineralnych, polifenoli i różnych aktywnych związków).

Produkty te najczęściej utrwalane są przez pasteryzację, bez dodatku konserwantów, barwników i innych zbędnych dodatków. Smak pochodzi z owoców i warzyw, z których powstały.

8. Konsumpcja napojów i nektarów owocowych wpływa pozytywnie na rozszerzanie konsumpcji owoców i warzyw pod innymi postaciami, przyzwyczajają konsumentów do ich smaków oraz pozwala przekonać do konsumpcji produktów surowych. Obłożenie opłatą cukrową nektarów i napojów wpłynie negatywnie także na ten mechanizm.
9. Ograniczenie konsumpcji, spowodowane wzrostem cen, pozbawi konsumentów wartościowych składników w diecie. Nektary i napoje zawierają wartościowe witaminy, składniki mineralne, polifenole oraz wiele innych antyoksydantów o korzystnym wpływie na zdrowie,

III. Negatywne skutki dla gospodarki

1. Wzrost cen, spowodowany opłatą cukrową, będzie skutkować znaczącym spadkiem popytu na nektary i napoje owocowe i warzywne, co w efekcie istotnie zmniejszy zapotrzebowanie na krajowe owoce.
2. Wprowadzenie dodatkowego ryzyka dla istnienia małych i średnich firm, które będą musiały zmierzyć się z nowymi opłatami.
3. Ograniczenie miejsc pracy w firmach małych i średnich.
4. Zmniejszenie wpływów podatkowych, do budżetu ze względu na ograniczenie produkcji i upadek części firm.
5. Likwidacja rodzinnych sadów zapewniających surowiec do produkcji napojów i nektarów.
6. Utrata miejsc pracy i źródła utrzymania całych rodzin sadowniczych
7. Marginalizacja krajowych specjalności tj. napojów z wysokim 20% udziałem soku i przecieru w swoim składzie, utrwalonych zdrową metodą pasteryzacji. Doprowadzi to do marginalizacji spożycia nektarów i napojów z min 20% soku i przecieru z owoców i warzyw, na rzecz tańszych bezwartościowych sztucznych gazowanych napojów produkowanych przez duże korporacje.
8. Uprzywilejowanie producentów napojów w krajach ościennych, takich jak Niemcy, Czechy, czy Słowacja, którzy nie będą obciążeni tego typu podatkami i będą mogli znacznie skuteczniej konkurować na rynku krajowym i zagranicznym poprzez lepszą od polskich producentów rentowność produkcji.
9. Zmiana struktury produkcji i spożycia napojów – zmniejszenie udziału napojów owocowych i warzywnych w konsumpcji na rzecz sztucznych bezwartościowych napojów.

W opinii KUPS podatek cukrowy jest zamachem na wciąż polskie, małe i średnie zakłady przetwórcze, gdzie nektary i napoje są produkowane. Poważne konsekwencje ustawy, która tylko z nazwy jest „prozdrowotna” odczują konsumenci, producenci i cała gospodarka. Dlatego zwracamy się do Izby Wyższej z prośbą o poprawkę, która wyłączy nektary i napoje owocowe z wysoką zawartością soku z planowanej przez rząd opłaty.

Z poważaniem

Julian Pawlak, prezes Stowarzyszenia Krajowa Unia Producentów Soków